

J. J.

Jubileusz Huty Pokój

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 11/1-2, 148

1966

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JUBILEUSZ HUTY POKÓJ

125-lecie Huty Pokój² zostało uczczone w „Wiadomościach Hutniczych” (nr 7—8/1965) okolicznościowym artykułem mgra inż. Stanisława Rurańskiego. Artykuł zawiera zarys dziejów huty od rozpoczęcia jej budowy w czerwcu 1840 r. do czasów nam współczesnych. Scharakteryzowane są poszczególne okresy rozwoju huty, ze zwróceniem uwagi przede wszystkim na postęp techniczny.

J. J. •

POCZĄTKI POLSKIEGO PRZEMYSŁU NAFTOWEGO •

Artykuł mgra inż. Czesława Zielińskiego *Wspomnienia o początkach kopalnictwa naftowego w Głębokiem i w Kłęczanach oraz o lampie naftowej* („Nafta”, nr 12/1965) posiada wartość źródłową, gdyż zawiera wiadomości wyniesione przez autora z domu rodzinnego, którego tradycje łączyły się ściśle z tymi początkami. Rozpoczęcie eksploatacji ropy naftowej zarówno w Głębokiem, jak i w Kłęczanach wiąże się z osobą Ignacego Łukasiewicza, który inspirował te przedsięwzięcia. Bardzo interesujący jest fragment wspomnień, w którym autor opisuje różne, stopniowo coraz bardziej udoskonalane typy lamp naftowych. Podaje też niektóre fakty związane z tym udoskonalaniem, np. informację, że pokrętko do podnoszenia i opuszczania knota w lampie wprowadził podobno Felicjan Marszałkowicz ze Stronia k. Nowego Sącza.

Postęp w dziedzinie wydobywania ropy naftowej szedł mniej więcej równoległo z rozwojem środków jej transportu. Już w dziewięćdziesiątych latach XIX w. podjęto budowę rurociągu, który miał łączyć rafinerię w Gliniku Mariampolskim z kopalniami w Kobylance. Przeprowadzenie tego rurociągu było uzależnione od warunków, sformułowanych w piśmie starostwa gorlickiego do dyrekcji rafinerii, którego tekst przytacza mgr Józef Pietrusza w artykule *Transport ropy naftowej oraz jej magazynowanie w drugiej połowie XIX wieku* („Nafta”, nr 7/1965). Tekst pisma stanowi główną część artykułu, poza tym autor wymienił krótko różne sposoby transportu ropy oraz podał zaczerpniętą z czasopisma „Górnik” (nr 12/1886) informację na temat istniejących wówczas w Galicji zbiorników do gromadzenia wydobywanego surowca.

J. J.

DAWNE PIŚMIENNICTWO NAFTOWE

Z zadowoleniem trzeba odnotować, że zainteresowanie dawną literaturą techniczną wykazuje wyraźne tendencje rozwojowe. Przejawem tego zainteresowania są coraz liczniejsze artykuły omawiające dawne publikacje.

Na łamach „Wiadomości Naftowych” (nr 1/1965) mgr Wincenty Pawłowski ogłosił artykuł *Dwa stare wydawnictwa naftowe drukowane w Krośnie*. W artykule tym autor omawia publikacje, które wyszły spod pras drukarni krośnieńskiej Wojciecha Lenika: dwutygodnik „Przegląd Górniczy, Technologiczny i Przemysłowy” oraz broszurę *Kapitan borystawskich koczynierów*. Wymieniony wyżej periodyk, wydawany przez Jana Nepomucena Gniewosza, ukazywał się bardzo krótko,

² Por. w nrze 4/1965 „Kwartalnika” (s. 640) notatkę bibliograficzną o jubileuszowym wydawnictwie Huty.